

Evaluatie eerste ervaringen beoordelen invaarmeldingen

Input DNB t.b.v. SZW-voortgangsrapportage monitoring Wtp

17 januari 2025

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

De transitie is in volle gang

Nu gezamenlijk lessen trekken om voort te bouwen op de eerste ervaringen

Op verzoek van het Ministerie SZW gaan wij met deze rapportage in op te trekken lessen uit de ervaringen van invarende pensioenfondsen die voorop lopen in de transitie. Verzekeraars en niet-invarende fondsen blijven in deze rapportage buiten beschouwing.

De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel is uniek en historisch en vergt van pensioenfondsen complexe en omvangrijke besluitvorming en implementatie. Dankzij de vroegtijdige en voortvarende inzet van de betrokken partijen is de transitie in volle gang: Sociale partners hebben transitieplannen opgesteld, pensioenfondsen hebben hun beoogde invaardatum bepaald en werken aan hun implementatieplannen en pensioenuitvoeringsorganisaties passen hun bedrijfsvoering en systemen aan.

De eerste concrete resultaten van de pensioentransitie:

- Per 1 januari 2025 zijn 3 pensioenfondsen ingevaren.
- 18 pensioenfondsen hebben nu hun invaarmeldingen bij DNB lopen. De komende periode verwachten we ruim 10 meldingen per maand. Enkele fondsen beogen halverwege 2025 in te varen. Zo'n 40 tot 50 fondsen mikken op 1 januari 2026.
- 28 partiële beoordelingen (zie slide 3) zijn afgerond. Pensioenfondsen hebben momenteel 35 partiële beoordelingen bij DNB lopen.

Het wet- en regelgevingskader is vooralsnog een goede basis gebleken voor de transitie. Op onderdelen is met lagere regelgeving ingespeeld op gewenste verduidelijking. Op slide 3 gaan wij hierop nader in.

Inherent aan een transitie van deze omvang is dat deze zich niet volledig laat voorspellen en dat tijdens het verloop uitdagingen aan de oppervlakte komen. In de huidige fase van de transitie is belangrijk om met alle partijen snel lessen te trekken en zo voort te bouwen op de opgedane ervaringen:

- In de door ons ontvangen invaardossiers zien we dat een robuuste onderbouwing van de evenwichtigheid van de transitie voor de fondsen een uitdaging vormt.
- De benodigde aanpassing van IT-systemen blijkt een omvangrijke klus; verschillende fondsen hebben hun inwaar-planning hierop moeten bijstellen.
- De ervaringen met de eerste dossiers vormen voor DNB aanleiding voor een doorontwikkeling van ons beoordelingsproces.

Wij lichten deze punten toe op slides 4 en 5.

Wettelijk kader is vooralnog robuust gebleken

DNB beoogt met guidance bij te dragen aan een soepele transitie

De wetgeving is vooralnog een robuust raamwerk gebleken voor de stelselwijziging:

- Met lagere regelgeving heeft de wetgever ingespeeld op benodigde verduidelijkingen:
 - *Besluit gelijke aanpassingen met spreiden bij een solidaire premieregeling*
 - *Regeling aanpassing van de standaardregel voor fondsen met een DC-regeling*
- De nog beoogde wettelijke wijzigingen in de *Wet verlenging van de transitieperiode naar het nieuwe pensioenstelsel* en de *Wet toezeggingen pensioenonderwerpen* vloeien voort uit de parlementaire behandeling van de Wet Toekomst Pensioenen danwel betreffen technische aanpassingen en redactionele wijzigingen.
- De aangekondigde wijziging van de transitiemijlpaal voor het implementatieplan voor fondsen die later dan 1 juli 2026 invaren geeft partijen meer mogelijkheden om de transitiewerkzaamheden in de tijd te spreiden en te leren van eerdere ervaringen.

Met hulpmiddelen en guidance in aanvulling op het wettelijk kader beoogt DNB bij te dragen aan een soepele transitie door zo veel mogelijk helderheid te geven over het toezicht:

- Het invaardsjabloon verheldert de benodigd informatie voor de beoordeling van de invaarmelding;
- De "partiële beoordeling" geeft fondsen vroegtijdige helderheid van DNB over deelonderwerpen waarover de besluitvorming door de betrokken partijen al is afgerond;
- Guidance in de vorm van *good practices*, *factsheets* en *Q&A's*.

De onderbouwing van de evenwichtigheid van de besluitvorming vraagt aandacht

Zelfstandige verantwoordelijkheid fonds

Aanpassing van IT-systemen leidt tot bijstelling plannings

Bij invaren rust de verantwoordelijkheid op het pensioenfonds om een besluit te nemen dat leidt tot een evenwichtige overgang: een robuust invaarbeveluit is expliciet over hoe het bestuur de belangen van de verschillende (groepen) deelnemers weegt bij het verdelen van het pensioenvermogen en de overgang naar de nieuwe pensioenregeling. Bij de beoordeling van de eerste invaar dossiers zien we dat een robuuste onderbouwing van de evenwichtigheid van de transitie voor de fondsen een uitdaging vormt. Wij zien als aandachtspunten dat het bestuur:

- Voor alle deelnemersgroepen de financiële effecten van de transitie aantoonbaar in ogenschouw neemt;
- Expliciet is hoe deze financiële effecten aansluiten bij de door partijen beoogde doelen;
- Een besluit neemt dat robuust is voor wijziging van economische omstandigheden en hierbij de mogelijke impact van dergelijke ontwikkelingen op de financiële effecten meeweegt;
- Voldoende grip heeft op de bij de besluitvorming gehanteerde berekeningen doordat het bestuur
 - i) de impact van de gemaakte instrumentele keuzes op de financiële effecten kent;
 - ii) de uitkomsten bewust interpreteert, waaronder de effecten van de gehanteerde berekeningsaannames; en iii) kan vertrouwen op de technische juistheid van het model.

Het fonds draagt zelfstandig verantwoordelijkheid voor een evenwichtig invaarbeveluit. In de praktijk blijkt dat sociale partners de wijze van verdeling van het pensioenvermogen vaak al gedetailleerd vastleggen in het transitieplan. Dit kan de ruimte voor pensioenfondsen in hun verantwoordelijkheid voor een evenwichtig invaarbeveluit beperken. Wanneer dit knelt, kan dit aanleiding zijn voor sociale partners en fondsbestuur om gezamenlijk te bezien of ruimte kan worden gecreëerd door de opdracht van sociale partners te verduidelijken danwel aan te passen.

DNB voert momenteel overleg met SZW en de Pensioenfederatie over aanvullende guidance voor pensioenfondsen met betrekking tot de onderbouwing van de evenwichtigheid van het invaarbeveluit.

Ondanks dat partijen de voorbereidingen voor de transitie voortvarend hebben opgepakt, hebben verschillende partijen hun transitieplanning moeten bijstellen omdat de benodigde aanpassing van IT-systemen meer tijd bleek te kosten dan oorspronkelijk beoogd. Hierbij speelde vaak mee dat nog wijzigende regelgeving gevolgen had voor de reeds gestarte IT-implementaties. Vooruitkijkend is de verwachting dat als de IT-systemen van pensioenuitvoeringsorganisaties operationeel zijn voor de eerste invarende fondsen, dit als vliegwiel zal dienen voor de IT-implementaties voor later bij deze pensioenuitvoeringsorganisaties invarende fondsen.

DNB in dialoog met de sector

Doorontwikkeling van het DNB-beoordelingsproces van invaarmeldingen

Om zo veel mogelijk bij te dragen aan een soepele transitie treden we voortdurend in dialoog met de sector, onder andere via transitienieuwsberichten, seminars en rondetafelgesprekken. In het periodieke *Platform pensioentransitie* signaleren en adresseren de sector, AFM en DNB gezamenlijk knelpunten. Met de pensioenfondsen die per 1 januari 2025 zijn ingevaren is tijdens de beoordeling intensief contact geweest.

Naar aanleiding van de ervaringen met de eerste dossiers hebben we een doorontwikkeling van het beoordelingsproces van invaarmeldingen in gang gezet:

- Om het beoordelingsproces voorspelbaarder en transparanter te maken communiceren we voortaan de verwachte resterende doorlooptijd van de beoordeling.
- We leggen een zo vroeg mogelijke focus op de meest relevante aspecten van de beoordeling en communiceren daarbij over de belangrijkste door het fonds te zetten stappen. Onderdeel hiervan vormt het vroegtijdig aangeven van aspecten die fondsen ook ná invaren kunnen adresseren.